

Austatud haridus- ja teadusminister Kristina Kallas

Käesolevaga edastame huvihariduse valdkonna pöördumise huvihariduse ja tegevuse toetuse vajaduse kaitseks.

Soovisime huvihariduse katusorganisatsioonide esindustega pääseda Teie jutule juunikuus, et anda ülevaade Teile ja HTMi juhtkonnale huvihariduse hetkeseisust. Nii nagu varasemas pöördumises kirjas, on meil suur mure huvihariduse tänase keerulise olukorra ning valitsuse valmiduse pärast kärpida valdkonnast, mida on juba aastaid tagasi niigi kärbitud.

Mitmete kriiside valguses, millega maailm ning Eesti praegu tegeleb, on oluline säilitada lastele ja noortele võimalused oma annete avastamiseks ja enesearenguks. Huviharidus toetab keerulises majanduslikus olukorras laste ja noorte huvidega tegelemist, annab eduelamusi ning sellega toetab vaimse tervise tasakaalu. Regulaarselt toimiv huviharidus annab noorele väljundi hoida ennast tegevuses ning vältida tegevusetusest tekkivaid sotsiaalse taseme väljakutseid nagu näiteks suurenev kuritegevus.

Huviharidus on juba praegu alarahastatud ning kärped selles valdkonnas suurendavad veelgi kohalike omavalitsuste finantsilist madalseisu, mis ei võimalda toetada huvihariduse teenuseid. Stabiilse ja sihtotstarbelise rahastuse jätkumise vajadust näitab ka see, et kohalike omavalitsuste tasandil loodud kvaliteeti ja kättesaadavust toetavad süsteemid on ennast tõestanud, kuid need on loodud just riikliku rahastuse raames.

Huvihariduse katusorganisatsioonide kogutud statistika ning [Eesti noortevaldkonna töötajaskonna töötingimuste uuring](#) näitab, et huvihariduse töötajate palgad ei ole konkurentsivõimelised ning on väiksemad Eesti Vabariigi keskmisest töötasust.

Praegusel poliitiliselt ja majanduslikult keerulisel ajal on rahvusliku kultuuri säilitamine ja teaduspõhise mõtteviisi ning tehnoloogilise arenguga kaasas käiv jätkusuutlik tegutsemine üks olulisemaid väljakutseid. Laste ja noorte kultuuris osalemise toetamine ning nüüdisaegne (s.h. tehnoloogiline) õpiprotsesside rakendamine on huvikoolide üks olulisi ülesandeid ning on [Kultuuri arengukava 2021-2030](#)², [Haridusvaldkonna arengukava 2021-2035](#)³, [Teadus- ja arendustegevuse, innovatsiooni ning ettevõtluse arengukava 2021-2035](#)⁴ üks olulistest arengusuundadest ning lisaks toetavad neid ülesandeid ka teised riiklikud arengukavad⁵.

Huviharidus hõlmab väga suurt hulka Eesti lastest ja noortest:

2023/24. õppeaasta seisuga on EHISes registreeritud 801 huvikooli, neist 86% on erahuvikoolid⁶.

Huvihariduse õpetajaid on kokku 5244, unikaalseid õpilasi 123 861 ning kokku õppijaid 172 812⁴.

Võrdlusena toome välja, et [Statistikaameti andmetel](#)⁷ on üldhariduskoole 501, kus õpib 164 000 õpilast, õpetajaid on 17 483.

Lisaks huvikoolidele toimuvad mitmed (hariduslikud) huvitegevused näiteks üldhariduskoolides, noortekeskustes ning eraalgatusel baseeruvates huviringides, milles osaleb Noortevaldkonna arengukava 2021-2035⁸ raames analüüsitud andmete põhjal enam kui 81 000 noort.

Planeeritav kärbe mõjutab valdkonna tegutsemise võimekust pakkuda huvihariduse õpetajatele jätkusuutlikku tööd, mis toob kaasa professinaalide liikumise teistele elualadele. Väheneksid kohtadel laste ja noorte võimalused ning huvihariduse kättesaadavus muutuks kallimaks.

Huviharidus on oluline väärtus, mis läbi elukaare toetab endiselt Eesti hariduse edulugu ning Eesti kultuuri säilimist. Ka inimarengu aruanne ütleb: „Tähtis on rõhutada huvihariduse mõju laia spektrit laste autonoomia, enesetõhususe ja ühiskondliku seotuse arendamisel, mistõttu on oluline, et õpilastel oleks piisavalt valikuid ja ligipääsu huviharidusele.”

Hoiame oma riigi tugevusi!

Lugupidamisega

HTMi strateegilised partnerid, huvihariduse katusorganisatsioonid:

Eesti Tantsuhuvihariduse Liit tantsuharidus@gmail.com

Eesti Muusikakoolide Liit eml@muusikakoolid.ee

Eesti Huvikoolide Liit info@huvikoolideliit.ee

Eesti Erahuvikoolide Liit eehkl@erahuvikoolid.ee

Eesti Teadushuvihariduse Liit juhatus@teadushuvi.ee

Eesti Kunstikoolide Liit kunstikoolideliit@gmail.com

Allikad

1. Eesti noortevaldkonna töötajaskonna töötingimuste uuring | Haridus- ja Teadusministeerium (hm.ee)
2. Kultuuri arengukava 2021-2030 | Kultuuriministeerium
3. Strateegilised alusdokumendid ja programmid | Haridus- ja Teadusministeerium (hm.ee)
4. TAIE arengukava tutvustus | TAIE
5. Valdkondlikud arengukavad | Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium (mkm.ee)
6. Haridusandmete portaal | haridussilm.ee
7. Üldharidus | Statistikaamet
8. Strateegilised alusdokumendid ja programmid | Haridus- ja Teadusministeerium (hm.ee)
9. Eesti inimarengu aruanne 2023. [EIA-2023-OK.pdf \(inimareng.ee\)](#)